

Столична община

Изходящ №

СОА19-ГР94-5524-[5]

Регистриран на 22.01.2020

За проверка: <https://sofia.bg/registry-report>

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1000, ул. „Московска” 33, телефон: 9377 302, www.sofia.bg

**ЧРЕЗ Г-Н ЕЛЕН ГЕРДЖИКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТОЛИЧЕН
ОБЩНСКИ СЪВЕТ**

**ДО
Г-Н СИМЕОН СТАВРЕВ
ОБЩНСКИ СЪВЕТНИК
СТОЛИЧЕН ОБЩНСКИ СЪВЕТ**

ОТНОСНО: Питане СОА19-ГР94-5524/15.11.2019 г.

Уважаеми г-н Ставрев,

В отговор на поставените в питането въпроси, Ви представям информация от направления „Зелена система, екология и земеползване“ и „Транспорт и транспортни комуникации“:

В представения протокол от съдебното заседание по дело 6614/2017 г., съдът се произнася по искането на ищците по привременните мерки и се съобразява, че определените привременни мерки следва да са ефективни и изпълними. В тази връзка с определение от 08.07.2019 г. (Определението), на основание чл. 385, ал. 2 ГПК съдът уважи част от предложените от ищците с исковата молба привременни мерки и задължи Столична община да:

1. Обявява средноденонощните нива на ФПЧ 2.5 и ФПЧ 10 на интернет сайта си, както и на информационните табла, разположени в автомобилите на градския транспорт, на спирките на градския транспорт и в станциите на метрото (Информационна мярка);
2. Реализира на територията на Столична община дейността машинно миене на улиците с обществена значимост и вътрешно-кварталните улици 2 пъти месечно в периода м. май – м. септември и 1 път месечно за времето от м. октомври до м. април, като средномесечно се измиват не по-малко от 10 847 дка (Мярка за улично почистване);
3. Представи по делото план за изграждане на велоалеи на територията на Столична община, вкл. и от крайните квартали към централната градска част, в 2-седмичен срок от постановяване на Определението или най-късно до 22.07.2019 г. (*Към настоящия момент тази мярка е изцяло реализирана от Столична община. С Решение № 379 на Столичен общински съвет от 27.06.2019 г. е приет План за устойчива градска мобилност на Столична община, част от съдържанието на който е и планът за велосипедното движение на територията на общината, вкл. за изграждането на велоалеи*)

На основание чл. 385, ал. 2, изр. второ ГПК от Столична община е депозирана молба до Софийски градски съд, с която се иска Определението да бъде изменено и прецизирано по отношение на първата и втората мярка като са изложени съответните съображения. Съгласно представения протокол от съдебното заседание по дело 6614/2017г., проведено се на 11.11.2019г. съдът е отменил определението си от 08.07.2019г., в

частта, с която са наложени първите две привременни мерки, като вместо това е определил нови такива. Поради тази причина твърдението за „частично неизпълнените ангажименти от страна на СО по силата на Определение на СГС от 08/07/2019г.“ е неточно и невярно, тъй като видно и от протокола от съдебното заседание на 11.11.2019 г. първите две привременни мерки са отменени от съда.

На официалната интернет страница на Столична община в секцията „Околна среда“, подсекция „Въздух“ е осигурен пряк достъп до Системата за предоставяне на информация за качеството на атмосферния въздух в реално време, респективно Публичния регистър на автоматични измервателни станции за мониторинг на качеството на атмосферния въздух, поддържани от „Изпълнителна агенция по околна среда“ (ИАОС). Информацията е достъпна на следния линк <https://www.sofia.bg/components-environment-air>. Същата информация е достъпна и на специализираната секция „За въздуха“ - <https://air.sofia.bg/>, където още от края на 2018 г. Столична община осигури достъп до Европейския индекс за качество на въздуха, поддържан от „Европейската агенция за околна среда“ (ЕАОС) и Европейската комисия, относно данните от измерванията на пет ключови замърсителя: фини прахови частици (ФПЧ_{2.5} и ФПЧ₁₀), приземен озон (O₃), азотен диоксид (NO₂) и серен диоксид (SO₂).

Освен това Столична община създаде първата общинска система за измерване на качеството на въздуха с 22 сензора, които проследяват основни замърсители като ФПЧ₁₀, ФПЧ_{2.5}, азотен диоксид, серен диоксид, озон, въглероден окис, както и метеопараметри като температура, влажност и налягане. Проектът AIRTHINGS е финансиран от Европейския съюз по Програма "Балкани – Средиземно море (2014 – 2020)" и в него Столична община е водещ партньор със Солун, Никозия, Тирана и Скопие. От края на декември 2019 г. данните от сензорите са достъпни в реално време на адрес: <https://platform.airthings-project.com> Линк към платформата е осигурен и на сайта на общината и специализирания сайт на общината <https://air.sofia.bg/>. Измерванията от станциите в реално време се предават към облачна платформа за съхранение, визуализация и последващ анализ. Всеки може да провери актуалните показания от сензорните станции и състоянието на различните замърсители, както и история на показанията от последните 14 дни. Платформата на Столична община освен това предоставя данните в отворен, машинночетим формат, съгласно принципите на отворените данни. С натрупването на повече данни системата подобрява точността си. Според експертите за подходяща оценка е необходимо преминаването през поне 4 сезона с цел анализ на сезонност на данните.

Във внесената до Софийски градски съд молба са посочени следните съображения:

- Предоставянето на информация за средноденонощните нива на ФПЧ 10 чрез електронно информационните табла, разположени на спирките на градския транспорт и в станциите на метрото на този етап е технически невъзможно, доколкото налага преработка на наличния софтуер за нуждите на автоматично възпроизвеждане на информация върху таблата, различна от информацията, за която основно са предназначени – визуализиране на времеви интервал, в който съответният транспорт ще пристигне на дадена спирка/станция. Всяка друга информация би затруднила и възпрепятствала възприемането на основната, което не би било полезно за гражданите. Със съществуващия софтуер е възможно въвеждането на съобщения, съдържащи до 105 символа единствено ръчно от оператор. Информационните табла, разположени в превозните средства на градския транспорт, не са предвидени за обновяване в реално време и не биха могли да се използват за подаване на информация за качеството на въздуха. Таблата са предвидени да показват текст до 36 символа на един ред, като получават специфични телеграми от компютъра, управляващ информационната система. Зареждането на текст в информационните табели се извършва чрез флаш памет, с предварително подготвен файл със специален софтуер, след което самото програмиране на един автобус отнема между 2 и 10 минути. Не би било възможно

всяка сутрин 152 автобуса, разпределени в 3 поделения на „Столичен автотранспорт“ ЕАД да бъдат препрограмирани.

- Технологично невъзможно е предаването в реално време на информация за средноденоношните нива на ФПЧ₁₀ и чрез мониторите, монтирани в трамвайните мотриси PESA (единствените превозни средства, разполагащи с монитори). На тези монитори се възпроизвежда единствено предварително записана информация, като технологичното оборудване не позволява излъчване на информация в реално време.
- С технологична възможност за предоставянето на информация относно средноденоношните нива на ФПЧ₁₀ разполагат единствено телевизионните монитори в метростанциите, като за целта обаче съответната информация следва да бъде подавана и обработвана най-малко 2 часа преди излъчването ѝ и да бъде подавана до 10,30 часа на съответния ден. Предвид обстоятелството, че данните за средноденоношните стойности следва да се подават от ИАОС до Столична община, след което трябва да бъдат предоставени на оператора на системата, на който ще е необходимо технологичното време за тяхното възпроизвеждане, както и че без автоматизация на процеса може да се стигне до публикуване на неточни данни, които ще се отнасят за изтеклото денонощие и ще се визуализират най-рано след 14,00 на текущия ден. Подобно предоставяне на информация относно стойностите на ФПЧ₁₀ би било неподходящо, тъй като ще предоставя на гражданите неактуална информация. То не само е възможно да доведе до въвеждане в заблуждение на гражданите за качеството на въздуха в реално време, но и да създаде неудобства на пътуващите с метрото граждани, на чието разположение са налице други способи за информиране за текущото състояние на въздуха (чрез порталите на Столична община и на ИАОС, цитирани по-горе).

Следва да се акцентира и на обстоятелството, че независимо, че информацията за нивата на замърсителите на атмосферния въздух се получава, обработва, съхранява и разпространява не от общината, а от МОСВ и неговите структури (РИОСВ и ИАОС), на интернет страницата на Столична община е достъпна информация за всички нейни граждани. Такава информация е налична както за средноденоношните стойности на ФПЧ₁₀, измерени през последните 3 дни от различните станции, разположени на територията на общината (<https://air.sofia.bg>), така и за прогнозата относно стойностите на концентрациите на този замърсител за следващите 2 календарни дни, вкл. с посочване на съответни мерки при евентуална необходимост от предприемането на такива (<https://www.sofia.bg/prognosis-fpch10>), а също и за измерените почасови стойности за ФПЧ₁₀ от всички АИС, разположени на територията на Столична община (<https://www.sofia.bg/components-environment-air>).

Към настоящия момент Столична община е осигурила публичност на данните за концентрациите на съответните замърсители във въздуха и гражданите имат възможност да следят в реално време измерванията от АИС, разположени на територията на Столична община, като на портала на Столична община се визуализират стойности на наблюдавани показатели (<https://www.sofia.bg/components-environment-air>) с изричното уточнение, че „Данните постъпват в реално време в Националната база данни и са предварителни“.

Съгласно Техническите спецификации, неразделна част от Договорите за обществена поръчка за дейност „Чистота“, всеки месец, до 25-то число, фирмите изпълнители представят в Столичен инспекторат съгласувани и с кмета на района графици за следващия месец, включително графиците за машинно миене. Графиките до 1-во число на месеца се публикуват на сайта на Столичен инспекторат - inspectorat-so.org в секция Графиките. Това се отнася за периода май-септември включително. Що се отнася за есенно-зимния период (октомври-април, включително), месечни графици не могат да бъдат изготвяни, защото дейността може да бъде извършвана само при подходящи метеорологични условия. В това отношение дългосрочните прогнози не са надежден фактор за планиране. Поради тази причина на сайта на Столичен инспекторат в банер

„Миене“ се публикува 2 дни предварително информация за това в кои райони и на кои улици в следващите 2 или 3 дни ще се извършва дейност „Машинно миене“. При промяна, информацията се актуализира. Този начин се практикува и към настоящия момент. Към тази секция е осигурен пряк достъп още от месец юли тази година и на страницата на общината, секция „ За въздуха“.

Съгласно доклад от 21.11.2019г. относно План-сметка за дейностите по събиране, извозване, обезвреждане в депа или други съоръжения на битовите отпадъци и за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване за 2020 г. (публично достъпен на сайта на СО) се предвижда чрез автоцистерна с маркуч да бъдат измити 4 пъти годишно улиците с МГТ, улици с обществена значимост и вътрешно-квартални улици, велоалеи в обхвата на тротоарите и други места за обществено ползване – общо 76 653 дка и чрез миене с автоцистерна с дюзи с кратност 24 пъти годишно да бъдат измити всички улици - още 290 390 дка.

Контролът по изпълнението на Наредбата за организация на движението на територията на Столична община може да се осъществява от директора на СДВР и/или определени от него с писмена заповед длъжностни лица. Справки за тази дейност могат да бъдат изготвяни от контролиращият орган.

Към момента действащата законова уредба предоставя правомощия на администрациите, стопанисващи пътя, по предложение на Пътна полиция, да въвеждат промени в организацията на движението, но те винаги имат „временен характер“ и засягат всички участници в движението. Според чл. 9, ал. 3 на Закона за пътищата администрацията, управляваща пътищата, може да въвежда временни забрани за обществено ползване на отделни пътища или участъци от тях, при извършване на ремонтни работи, при природни бедствия и аварии, при неблагоприятен водотоплинен режим на настилката, при възникване на опасност за сигурността на движението и при провеждане на масови спортни мероприятия. Видно от това е, че за спазване на забраните, предвидени в чл. 28, т. 9 и т. 10 от Наредбата за организация на движението на територията на Столична община е необходимо в Закона за движението по пътищата и Закона за пътищата да бъдат уредени следните въпроси:

1. Въвеждане на забрана за ползване на отделни пътища или участъци от тях при установено по надлежния ред влошаване на качеството на атмосферния въздух и забрана за ползване на отделни пътища или участъци от тях за група превозни средства по критерий екологичен стандарт;

2. Разширяване правомощията на общините по отношение административно-наказателната отговорност и нови състави на административни наказания.

С цел подобряване на качеството на атмосферния въздух през Столична община инициира законодателни промени за определяне на екологичния клас на автомобилите и поставянето на еко-стикери, което да даде възможност да бъдат въведени временни ограничения на движението на пътни превозни средства (ППС) по пътищата на територията на общината, както и с оглед законосъобразното и ефективно прилагане на разпоредбите на чл. 28а, т. 1 и т. 3 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) и в съответствие с разпоредбите на чл. 29 от ЗЧАВ.

След обследване на законодателството, регулиращо използването и движението по пътищата, е отправено предложение до Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерство на вътрешните работи за инициране на законодателни промени в Закона за пътищата и Закона за движение по пътищата, с цел въвеждане на възможност за временни забрани за обществено ползване на отделни пътища или участъци от пътища при влошаване качеството на атмосферния въздух. Забраните за използване на пътищата могат да бъдат според евро-категорията на ППС, като за целите на контрола по спазване на забраната СО може да използва системата от камери, които е изградила като част от системата за видеонаблюдение, контрол и регулиране на трафика по основни кръстовища в т.нар. зона „широк център“. Камерите, които са инсталирани,

имат възможност да черпят информация за евро-категорията на ППС от номера на автомобила при осигурена връзка със системата на КАТ.

От посочените институции е отправено предложение за сформирание на междуведомствена работна група, с цел формулиране на съответните приложими текстове в горесцитираната нормативна уредба, даващи възможност да бъдат въведени временни забрани за движение на ППС според евро-категорията им, както и формулиране на разпоредби, регламентиращи налагането на санкции и/или глоби в случай на неспазване на въведените забрани.

Създадена е организация за генериране на автоматизирана ежедневна справка в Столичния инспекторат за данните, съгласно изискванията на Решението на СГС. Обобщените данни за месечните проверки вече се публикуват на страницата на общината в секция „За въздуха“. Столична община ще представи „План за засаждане на дървета за 2020г. на Столична община“ в указания от Софийски градски съд двумесечен срок от датата на заседанието.

С уважение,

ЙОРДАНКА ФАНДЪКОВА
КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

